

Försvarsutskottet

Statsrådets redogörelse till riksdagen om Finlands deltagande i Natos säkerhetsstöd och utbildning för Ukraina NSATU (Nato Security Assistance and Training for Ukraine)

Till utrikesutskottet

INLEDNING

Remiss

Statsrådets redogörelse till riksdagen om Finlands deltagande i Natos säkerhetsstöd och utbildning för Ukraina NSATU (Nato Security Assistance and Training for Ukraine) (SRR 4/2025 rd): Ärendet har remitterats till försvarsutskottet för utlåtande till utrikesutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- utrikessekreterare Maria Kauko, utrikesministeriet
- specialsakkunnig Kuisma Kinnunen, försvarsministeriet
- major Pekka Lehto, Huvudstaben
- specialplanerare Eevi Pöntinen, Huvudstaben.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Finlands övergripande stöd till Ukraina

(1) Statsrådet förelägger riksdagen en redogörelse enligt 3 § 1 mom. i lagen om militär krishantering (211/2006) om Finlands deltagande i Natos säkerhetsstöd och utbildning för Ukraina NSATU (Nato Security Assistance and Training for Ukraine) med högst 15 soldater. Hit hör deltagande i stabsuppgifter och behövliga förvaltnings- och stöduppgifter vid NSATU:s stab i Tyskland samt vid behov i NSATU:s övriga verksamhet inom Natos medlemsstaters territorium.

(2) I redogörelsen konstateras det att Finland sedan Rysslands anfallskrig inleddes har gett Ukraina cirka 3,8 miljarder euro i stöd i form av utvecklingssamarbete, humanitärt bistånd, civilt materielbistånd och stöd för försvarsmateriel. Ukraina är Finlands största partnerland inom utvecklingssamarbete under innevarande regeringsperiod.

(3) Finland har fattat beslut om 29 försvarsmaterielpaket, och värdet av stödet för försvarsmateriel uppgår nu till cirka 2,8 miljarder euro. Utskottet konstaterar att försvarsministeriet i februari

Utlåtande FsUU 9/2025 rd

2025 inledde ett stödprogram på 660 miljoner euro för Ukraina genom vilket beställningarna riktas direkt till den inhemska försvarsindustrin. Det senaste 29:e stödpaketet innehöll de första leveranserna inom ramen för detta stödprogram. Av operativa skäl och för att garantera att hjälpen når fram på ett säkert sätt informeras det inte närmare om innehållet i hjälppaketet, leveranssätten eller tidtabellerna. I fråga om hjälpen beaktas alltid både Ukrainas behov och Försvarsmaktens möjligheter att ge stöd utan att det medför en alltför stor risk för det nationella försvaret.

Natos stöd till Ukraina

(4) Vid Natos toppmöte 2024 i Washington kom man överens om en omfattande stödhet för Ukraina. Genomförandet av den utgör kärnan i Natos nuvarande stöd till Ukraina. Stödheten består av tre dimensioner: 1. ett åtagande om finansiering av försvarsmateriel och försvarsutbildning, enligt vilket Natoländerna förbinder sig att bibehålla det bilaterala försvars- och materielstödet till Ukraina på samma nivå som tidigare år, dvs. cirka 40 miljarder dollar per år, 2. en politisk stödförklaring för Ukraina och dess oåterkalleliga medlemsskapsprocess och 3. om stärkande av Natos roll vid samordningen av säkerhetsstödet och utbildningen för Ukraina (NSATU).

(5) Enligt redogörelsen är syftet med NSATU-programmet att säkerställa att säkerhetsstödet till Ukraina är hållbart och att göra stödet mer förutsägbart och konsekvent. NSATU samordnar Natos medlemsländers och partnerländers materialleveranser till Ukraina, inklusive underhåll och logistik, samt den militära utbildning som ges Ukraina. NSATU har dessutom uppgifter som hänför sig till utvecklingen av Ukrainas väpnade styrkor och interoperabilitet med Nato.

(6) NSATU:s styrelse finns i Wiesbaden i Tyskland. Uppdraget har dessutom tre logistiska centrum i medlemsstaterna på Natos östra flank. I NSATU deltar cirka 700 personer från Natos medlemsstater och partnerländer. NSATU inledde sin verksamhet i december 2024, och Natos medlemsländer har ombetts stärka sitt deltagande i NSATU.

(7) Republikens president beslutade den 5 december 2024 att Finland deltar i NSATU med högst sex soldater. För närvarande tjänstgör fyra finländska soldater vid NSATU. Avsikten var att den mängd deltagare (högst sex soldater) som anges i det nuvarande beslutet om deltagande skulle uppnås sommaren 2025.

(8) Republikens president och utrikes- och säkerhetspolitiska ministerutskottet drog i maj 2025 upp riktlinjer för en utvidgning av Finlands deltagande så att Finland i fortsättningen deltar i NSATU:s stabsuppgifter och behövliga förvaltnings- och stöduppgifter vid NSATU:s stab i Tyskland samt vid behov i NSATU:s övriga verksamhet inom Natos medlemsstaters territorium med högst 15 soldater. I redogörelsen konstateras det att Försvarsmaktens mål är att höja Finlands bidrag till 10 personer i början av 2026. Beslutet att öka bidraget ytterligare fattas utifrån situationen och med beaktande av Försvarsmaktens resurser och NSATU:s behov.

(9) Enligt redogörelsen bedöms det fysiska hotet mot finländarna vara litet. Det främsta hotet mot finländska soldater utgörs av Rysslands underrättelse- och säkerhetstjänster, men risken minskar av att verksamheten sker i Wiesbaden i Tyskland och i andra Natoländer.

Utlåtande FsUU 9/2025 rd

Sammanfattning

(10) Utbildningen av ukrainska soldater är en viktig stödform för att säkerställa att Ukraina kan föra ett framgångsrikt försvarskrig mot Ryssland. Det är viktigt att Finland deltar både i NSATU-insatsen och i Interflex-insatsen i Storbritannien. Utskottet konstaterar att utbildningen av ukrainska soldater också är till konkret nytta för det nationella försvaret, eftersom Försvarsmakten genom insatserna får viktig information om hur man för krig i Ukraina.

(11) Utskottet konstaterar att Finland har en betydande roll som utbildare för ukrainska soldater, eftersom det framför allt är värnpliktiga som utbildas i Ukraina. Den kunskapsbas som förvärvats genom Finlands värnpliktssystem ger den stampersonal och de reservister som deltar i utbildningsuppgifterna utmärkta färdigheter för effektiv utbildning. Utskottet anser att det är nyttigt att särskilt unga finländska officerare deltar i insatsen, och att denna erfarenhet ger goda förutsättningar att i fortsättningen delta i en multinationell insats tillsammans med de allierade länder och partnerländer som är viktiga för Finland.

(12) Utskottet anser det vara viktigt att reservisternas kompetensbas utnyttjas fullt ut i NSATU-insatsen. I redogörelsen konstateras det att det med tanke på tillgången på stampersonal kan vara svårt att uppnå en styrka på 15 personer. Detta talar för en så bred användning av reservister som möjligt i NSATU-insatsen.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Försvarsutskottet föreslår

att utrikesutskottet beaktar det som sägs ovan.

Utlåtande FsUU 9/2025 rd

Helsingfors 23.9.2025

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Heikki Autto saml
vice ordförande Mikko Savola cent
medlem Miko Bergbom saf
medlem Timo Furuholm vänst
medlem Hanna Holopainen gröna
medlem Riitta Kaarisalo sd
medlem Mika Kari sd
medlem Pauli Kiuru saml
medlem Jani Kokko sd
medlem Juha Mäenpää saf
medlem Jari Ronkainen saf
medlem Hanna Räsänen cent
medlem Paula Werning sd
ersättare Sari Tanus kd.

Sekreterare var

utskottsråd Heikki Savola.